

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felelős szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztő telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Felnőttek oktatása és nevelése.

Hát ez mi? — fogják sokan kérdezni, — mi szükség erre a XX-ik században, mikor országos törvényekkel van rendezve az általános kötelező iskoláztatás.

Igaz, hogy az 1868-iki népnevelési törvények meghozatala óta épen 40 év telt el; csak hogy annak rendelkezései nagybárra papíron maradtak, az életbe át nem mentek, — valljuk meg az igazat — nagybárra a hatóság nemtörődömsége folytán. És a köznevelési állapotok napjainkban is szomorú képet mutatnak, a minék csalhatatlan hőmérője a statisztika. — Lássunk hát néhány adatot.

Az 1906-ik évi képviselőválasztások alkalmával a szavazatra jogosítottak összes száma 1.085.323 a kik közül *analfabéta* (írni-olvasni nem tudó, Csokonay szerint „Dorotytya” elő szavában *betűtlenek*) volt 190,968 lélek, az összesnek 17.67% része. Az új piurális választási törvénytervezet kapcsán eszközölt statisztikai összeírás szerint a 24 éven felüli férfiaknak közel *egyharmada* vagyis: 1,270.924 egyén nem tud írni, olvasni!

Ha a férfiak közt ilyen sok az *analfabéta*, mennyi lehet még a nők között, a kiknek iskoláztatására népünk még kevesebb gondot fordít; de mennyi lehet az alsóbb rétegekben, a „*misera plebs*” soraiban, a kik polgári jogokkal nem bírnak és rabszolgák módjára csak mint *számok* szerepelnek.

Hogyan áll műveltség tekintetbe vidé-

künk? Erre nézve ugyan nem állnak rendelkezésünkre statisztikai adatok, de azért néhány példát hozhatunk fel, melyek némileg megvilágítják az itteni helyzetet.

A szécsényi iyaros tanonc iskola adatait hozzuk fel, a mely részben közvetlen környezetünkben, részben egyenesen városunkból nyeri növendékeit. Az 1906/7 1907/8 1908/9 iskolai évek adatait említjük meg 1 évi átlagban és kerek számban, a mely szerint a növendékek száma 68, ebből részben hiányos képzettség, részben teljes iskolázatlanság folytán előkészítő osztályba utaltatott 22, az összes növendékeknek valamivel több mint 32%-a, tehát közel *egyharmada*. Az előkészítő osztály 22 tanulója közül igen gyenge volt — s így *analfabétáknak* vehetők — 10-en az összes szám 45%-a, a kik közül *helybéli* volt 5, tehát fele.

Ezek az adatok leendő iparosainkra vonatkoznak; esetleg lehet belőlük egyes iparos is, a kik annyi *közgyességet* elsajátíthatnak, amennyire a gyakorlatban okvetlen szükségük van, de hazánk iparát fejleszteni, előre vinni, Auszria művelt iparosaival a verseuyl felvenni, aligha lesznek képesek.

És ha a serdülő nemzedék közt, — csak az iparos pályát tartva szem előtt — ennyi az *analfabéta*, könnyen elgondolhatjuk, hogy a földmívesek, napszámosok és cselédek közt még nagyobb számmal találhatók. Erre nézve nem állnak ugyan rendelkezésünkre statisztikai adatok, de elég érthetően beszél-

nek a megyei pénztintézeteknél forgalomban levő *szivességi* váltók, melyeket imi tudók *analfabéta* rokonok és ismerősök helyett mint elfogadók írnak alá; hangosan beszélnek azok a váltók a melyeken az aláírók nevükön kívül egyebet leírni, de olvasni sem tudnak.

De ne csodálkozunk! A napilapok hírei szerint Hódmezővásárhelyen, a hol pedig 24 népiskola van, ez évben hozzávetőlegesen 1000 gyermek nem iratkozott be az iskolába és áll ez Pozsony, Cegléd s több nagy városukra, magára Budapestre is.

És hány puszta, major van ebben az országban, a hol 15—30 a tanköteles száma s az iskolába 1 óra járásnyira kell fáradniok a gyenge gyermekeknek gondazallan, töretlen uton, hóban-sárban, hóban-fagyban látogathatják-e azok rendesen az iskolát?

Mennyire mások lennének népoktatási viszonyaink, ha az összes iskolákat államosíthatnók és minden községben, városban megfelelő, jól felszerelt népiskolákat állítanánk fel; a puszták, majorok számára pedig vándor tanítókat alkalmaznánk!

Mennyire más lenne népünk műveltségi állapota, ha a magyar birtokos osztály *egyszer s mindenkorra* csak annyit is áldozna népnevelési célokra, a mennyit *egy-egy* választás alkalmával lélekvásárlásra elkölti! Talán nem túlzok, ha azt mondom, hogy a magyar nép műveltség terén természetes eszénnél fogva vezető helyre juthatott volna!

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Megkérdeztem.

*Megkérdeztem a virágtól,
A zugó palak habjától:
Odalent a csendbe, mélybe
Lesz pihenés? lesz e béke?*

*Hol a sírok domborulnak
Dülő fejfák porladoznak
Csendes estén csillagfénye
Elkísér a lemelőbe.*

*Szellő sohajt át a légen
Holdsugaras csendes éjben,
Olyan hideg ezüstfénye
Fűszál, virág remeg tőle.*

*Remegés közt azt susogja:
Sajgó szívnek ott nincs nyugalma,
Odalent az örök éjben,
Folyton tartó sötétségben:
Fáj a szív még ott is érte,
Ott, hol nincs már semmi élet.*

Szántó Gyula.

Nagy szerelmek.

Írta és az iparos-kereskedő ifjak köre estélyén felolvasta: **Horpáczky Jenő.**

(Folytatás.)

A szerelem sok embernek végzete, soknak boldogsága — de éltető eleme a költőnek. Sok szép, szív gyönyörködtető, lélekemelő költeményt köszönhetünk a szerelemnek.

Az édes szavu poétának, a kilhez hasonlót századok sem igen szólnak s a kihez fogható szerelmi dalokat csak a mi Petőfink írt, Heinenek csodálatos szerelméről akarok regélni. A szellemóriás hosszú éveken át egy nőt vett körül imádatával egy nőhöz írta halhatatlan verseit — egy kicsi masamód leányhoz, — Mirat Matildhoz, — a kit később feleségül is vett, — kifürkészhetetlenek az emberek, kiknek lelkei egymást megértetni nem tudhatják s szívük mégis egymásért együtt dobog. Mikor a szegény poeta évek hosszú során a „matrac fához” — így nevezte Heine ágyát — láncolva tengődött, nem szűnt meg imádni Matildját s írta hozzá késő utódok gyönyörűségére lángszavu poémait. S nem méltatlanhoz, mert Matild a míg csak élt, pedig még 27 évet élt Heine halála után, mélyen gyászolta őt.

Kétszer volt szerelmes életében a világhírű szocialista vezér Lassalle Ferdinand, első szerelme boldogá tette őt és felemelte, a másik végzete lett.

Lassalle akkor volt szocialista, a múlt század közepén a mikor ahhoz nagyon nagy bátorság kellett, könyű most szocialistának lenni, most mikor minden második ember, különösen a kinek kevés a pénze, szocialista.

Lassalle első szerelme Hatzfeld grófnő volt, hosszú éveken át tartott barátságuk, s Hatzfeld grófnő volt az ő mentője, ő ösztökölte őt munkára, ő buzdította őt ha néha elcsüggedt, ő volt az ő jó szelleme. 39 éves volt a mikor találkozott második szerelmével Dönniges Helénnel. halálos szerelémme szerette meg, Helén akkor már Rakovica román boyár jegyese volt, a két vetélytárs összetűzött, s Rakovica Lassalle 1864 aug. 31-én párbajban agyonlőtte.

A magyar krónikások sok-sok érdekes szerelmeit jegyeznék fel, Vay Sándor gróf egy egész kötetet adott ki róluk. Én csak egyről emlékezem meg a murányi Vénusznak és Wesselényi Ferencnek szerelméről.

Széchy Mária a murányi Vénusz korának legszebb asszonya volt. Két férjet temetett

A számok beszélnek, a számok megvesztegethetetlenek! Beszélnek nekünk a multak mulasztásairól, népünk elmaradottságáról, nem! elhanyagoltságáról!

Végre a magyar társadalom kezdi belátni, hogy „*elvész a nép mely tudomány nélkül való*” és évszázadok mulasztásait igyekszik pótolni, a midőn a *felnőttek oktatása és nevelésére* iványította figyelmét. Nemzetünk nagyjai megalakították az „Országos Közművelődési Tanácsot”, amely az analfabéták tanítását tűzte ki egyik fő céljául. Már a lefolyt téli időnyben 444 községben szervezett tanfolyamot az írni olvasni nem tudók számára, a melyre 13.652 analfabéta iratkozott be.

Hogy a szervezés munkája nem volt könnyű feladat, elképzelhető hiszen népünknek ezer oka van arra, hogy az uri osztály iránt bizalmatlan legyen, mert az csak akkor keresi fel, csak akkor közeledik hozzá, a mikor céljai kivételére szüksége van rá.

Itt ismét a nemzet napszámosai, a leki-csinyelt tanító kor jött a tanács segélyére, a kik közel állva a néphez mindent elkövettek, hogy a bizalmatlanságot eloszlassák 's a nemes célnak megnyerjék. És fáradságukat siker koronázta, mert leszámítva 2011 hallgatót, kik időközben az előadásokról különböző okok miatt elmaradtak, 11.641-en tanultak meg írni-olvasni.

Nem lesz érdektelen — úgy hisszük — a tanfolyamokat látogatók életkorát is felemlíteni, a kik között 14 éves volt 28, 15-19 év közötti 316; 20-29 év közötti 2938; 30-39 és közötti 2676; 40-49 év közötti 2486; 50-59 év közötti 1395; 60-69 év közötti 494; 70-79 év közötti 65 és 80 évnél idősebb 2. (Néptanítók lapjának adatai szerint.)

Ezek a számok mindennél jobban bizonyítják, hogy népünk óhajt, szeret tanulni, csak hozzá tudunk férni lelkéhez. De persze nem fogjuk őt megnyerni az ügynek, ha egyszerűen *dobszó* útján adjuk tudtul, hogy megnyílt az iskola felnőtt analfabéták számára, hanem ha megismertetjük vele a célt, a mit ezzel nemzeti szempontból el akarunk érni, a hasznót, ami a tanulásból rá hárul, úgy

örömmel ragadja meg az alkalmat a maga kiművelésére.

Az „Az Országos Magyar Közművelődési Tanács” azonban nem csak a nép *tanítását*, hanem annak *nevelését* is célul tűzte ki magának és Széll Kálmán elnökle alatt hosszas eszmecsere után megállapodott a feendőkbén.

Céljának elérésére szükségesnek tartja a Tanács oly *egyesületek* szervezését, a hol az ifjuság a tanulás mellett szórakozást is találjon de ezeknek az egyesületeknek az „*iskolában vagy az iskolával állandó kapcsolatban társaskörjellegű helyisége legyen.*”

A nagykorúak számára pedig *gazdakörök* alakítását tartja szükségesnek, a mely a nép erkölcsi, értelmi és gazdasági érdekeit szolgálja. Ezek a *gazdakörök* lennének hivatalva részben szóbeli előadások, részben gazdasági könyvek útján a népet a helyesebb gazdálkodásra nevelni, takarékosagra szoktatni, egyuttal hasznos szórakoztatást nyújtva neki a kocszmától is elvonni.

És ime! a mi fölött az Országos Közművelődési Tanács napokon át tanácskozott, a mi lelkében mint a jövő zenéje él, mindaz már Szécsényben megvalósult! Itt van a „Katholikus Népkör”, melynek gazdák és iparosok, ifjak és öregek egyaránt tagjai: itt gyülekezik össze vasárnap reggel az ifjuság, innen indul kisebb-nagyobb csoportokban a templomba; ide tér vissza templom után, itt talál szórakozást esténként, a kocszmát csak táncmulatság avagy lakodalom alkalmával keresi fel. És kérdik Önök Kegyelmes Urak, hogy miben áll a kör eme vonzóereje?

A nemzeti ügy érdekében elmondjuk. A kör a „Fogyasztási, Szövetkezeti” házában ülötte fel tanyáját és „*poharazási joggal*” bír. A szövetkezet ellátja a kör tagjait hideg étkekkel és ital, bor, sör, likör és egyéb szesz italok állanak a tagok rendelkezésére, ki mit kíván s' a „*képes bibli.*” mely nem áll egyházi tilalom alatt, nyújt kedélyes szórakozást.

A szövetkezetet is a nép tartja föl, tehát tulajdonképen a saját borukat isszák a

kör tagjai, pénzbe sem kerül, mert hiszen a mit az italokért fizetnek, a Szövetkezetnek fizetik; annyi mintha egyik zsebükből a másikba tennék a pénzt. — Tiszta megtakarítás.

Es emellett az államnak is van haszna az italadó révén; de miután a fogyasztási adót a község bírja bérben, ennek is megvan a maga polgári haszna. (Csak a „Szövetkezet részvényeseinek nem jut osztalék.)

Ime a bölcsek köve!

Állítson csak az Országos Tanscs minden faluban „Népkört”, „Fogyasztási szövetkezettel” kapcsolatban, s eszközöljön számára poharazási jogot, a Szövetkezet gondoskodjék jó italokról és az ifjuság a legbiztosabb módon elvonatik a kocszmától.

Csalhatatlan módszer! Az élettapasztalat bizonyítja!

Ferenczy Teréz emlékezete.

Van egy sírhalom a szécsényi temetőben; a gyom egészen befödte, a fák lehulló levelei teljesen betakarják s évről-évre mindjobban süpped, már-már csak az egyszerű sírkő jelzi, hogy ott pihen valaki. S hogy van az mégis, hogy a kis fölemile erre az egyszerű sírkőre száll panaszkodó dalait zengeni, hogy a tavasz vadvirágai itt játszanak a legteljesebb színpompában, hogy a tél hava ezüst lepelként e sirt fűdi be legiukább? Hogy? Beszélj te rögecske, ki a mélyben a halottal porladsz s te, ki vele élven legjobban tudod, hogy itt egy honleány, egy nemzet dalnoka nyugszik, kinek hajdani babérjai a szürke feledésben már majdnem elenyésztek.

E gyomlepte sírban nyugszik nemzetünk egyik kiváló költőnője: Ferenczy Teréz 56 éve. Ötvenhat év keserű hosszúsága majdnem elfelejtette velünk, hogy volt egy költőnőnk, ki akkor élt, midőn országunkban leginkább szükség volt dalnokra, ki eszünkbe jutassa, hogy már csak nyelvünk van s ha ez elvész, egy nemzet leli mélységes sírját, egy nemzet pusztul el. S a mi lánglelkű költőnőnk belemarkolt a szívekbe s' beült a oda az édes haza nyelvén szóló dalait.

már el a mikor, mint bátor s hős kuruc asszony Murány várába vonult vissza s mint annak tulajdonosa és parancsnoka védte azt a császári hadak ellen. Hasztalan próbáltak meg a császári hadak minden képzelhetőt — Murány vára bevehetetlen volt. — Végre az ostromlók élére a daliás Wesselényi került, a ki nem a várfalak ellen harcolt, hanem heves ostromot indított a vár parancsnoka a murányi Vénusz szíve ellen; a kis nő szíve nem tudott ellentállni a daliának, s a murányi Vénusszal együtt megkapta Wesselényi Murány várát is.

Szépen megénekelte Murány ostromát és bevételét Gyöngyössi István, a ki mint tudjuk gömöri alispán volt. Hja az alispánok között abban az időben nem egy versköltő is akadt, most inkább pénzköltők, már t. i. ha van hitelük. Akkor lelevoltak poezissal, most poezisuk ebben a három szóban merül ki: indokainál fogva helybenhagyatik.

Mindnyájan ösmerjük Jókai Mór két nagy szerelmének történelmét.

Ama nagy március idusa estején, a mikor egész nap esett az eső s mégis sem ez előtt sem azóta a magyar szívekben olyan

derős napfény nem volt, a nemzeti színház színpadán, a nemzet akkor élő legnagyobb művésznője egy kis nemzeti színű kokárdát tűzött fel egy akkor még alig ismert nagyon fiatal költő mellére. — A művésznő Laborfalvi Róza a költő Jókai Mór volt. — Itt kezdődött Jókai szerelme. Hiába akarta frigyüket megakadályozni a szerető anyja, hiába harcoltak ellene a jóharátok, közöttük Petőfi Sándor, minden megtört Jókai nagy szerelmén. — Sok-sok évet éltek együtt boldogan. — 74 éves volt az immár ünnepeelt világhírű költőfejedelem a mikor feleségül vette a 20 éves Nagy Bellát. Egész családja ismét elfordult tőle, az ugynevezett közvélemény pálcát tört felette, mondván ő maga tépdeste meg nimbuszát. Hát megtépdeszhetl nimbuszát az, a ki az elnyomatás alatt egy egész nemzet vigasztalója és azóta s még ezután sokáig a nemzet nemes szórakoztatója és tanítója, az akiről olyan találóan mondja Komócsy:

Álmokat látott, miket elbeszélve
Lelkünkbe vitte fényes szárnyain;
A szebb jövőt szötte a regébe
S mi sejtettük ezt az ő álmain.

Nem, nem tépdeshette meg, nem szorhatunk bogáncsot a felé, a ki egy egész éle-

ten át friss, illatos soha el nem hervadó rózsákat szórt felénk.

Csodálattal és bámulattal nézhetjük késői szerelmét, mint a száz éves aloe második virágzását.

Már 5 éve halott a nagy költő. — Érc vagy márványalak nem hirdeli a róla való megemlékezést.

Hálátlanoknak látszunk, de nem vagyunk azok, mert szívünkben a halás szeretet, csodálat szobra már rég áll.

Igen tisztelt hölgyeim és uraim!

Sok-sok nagy szerelemtől tudnék még mesélni, de azt hiszem amiket elmondottam, az is elég annak a megállapításához, hogy mint a történelemből tudjuk, évszázadok sőt évezredek át népfajok jönnek elő, élnek felvirágoznak s megsemmisülnek, eszmék gondolatok a mik valaha százazreket hoztak mozgásba, most nevelésesegek előttünk, csak egy érzés van, a mely az idők elejétől az idők végéig uralkodik rajtunk s milliók szívében élt és él, a mely modern volt mindig és modern lesz örökké: s ez a szerelem.

(Vége.)

Életrajza nem hasonlít a szürke, mindennapi emberéhez, ki születik, él és meghal; ő tett is.

1828-ban született Szécsényben. Az ábrándos lelkű leánygyermek alig hogy felserdült, már is költeményeket kezdett írni s meleg barátságot kötött Lisznai Kálmánnal a palócok felejtethetetlen költőjével. Talán az ő hatása alatt érlelődtek meg lelkében azok a fenséges gondolatok, melyek mind arra vallanak, hogy Ferenczy Teréz oly kiváló egyéniség, kinek egy eszményi élet lebeg szeme előtt.

Volt ezidőben a szécsényi ferencendi kolostorban egy Kovács Basilius nevű pater, ki szintén verseket írogatott, de szigorú szerzete ettől eltiltotta s ezért titokban kellett tollára venni azt, amit szíve érzett s Ferenczy Terézszel, mint hasonlólelkű nővel őszinte barátságot kötött. Hangsúlyozom, hogy őszinte, mert szerelem soh'sem fejlődött ki a két nemesen érző lény között.

Később azonban valóban szerelmes lett Pulszky Ferenc titkárjába, Csere Józsefbe. Már épen a lakodalom előtt álltak, midőn a sors gonosz ujjá a sok szép álmot végig-húzta s a jövő boldogság ábrándjai semmivé lettek.

1848 volt, a szabadságharc kitörése. Cserének mennie kellett, de menni kellett Teréz bátyjának, a remegő szülők egyelen kincsenek, a fiuknak is.

Szomorúság költözött a házba. Csak néha, nagy néha vidultak fel, ha egy-egy levél, vagy egy üzenet jött a távolból az egy fiútól vagy a „hú” vőlegénytől. Később ez is megszűnt. S midőn a testvér tudatja, hogy a vőlegény már másé, a leány összetört szívvel áll a világban, nem törődve többet a nyomorult étellel. De a szív, melynek az ész nem birt parancsolni, tovább is szeretett: jutok-e eszedbe, hűtlen boldogságom?

Nekem most is te vagy tündérszép világom.

S ezt a bánatát még telőzte bátyja hősi halála. —

Teréz most már csak a halálra, mint egyetlen megváltásra gondolt s 1853 májusában midőn a nap sugarai eltávoztak a földről, elröppent az ő lelke is velök.

Czakó Zsigmond képe volt előtte, mellette a nyitott imakönyv s a szerencsétlen nő hatványdala, utolsó verse, mely mellett az elválhatatlan toj, élte kísérője nyugodott.

Ime egy költőnő, kiről ma már senki vagy nagyon kevesen tudnak. Pedig megérdemli, mert költeményei mind olyanok, melyeket csak egy gyöngédén érző nő tud írni, kinek szívét igazi bú rágja s kezét bánatos szív vezeti.

Ezért határoztuk hát el mi szécsényi ifjak, hogy a mohlepte sírra márványt helyezünk, mert megérdemli a nemzet dalnoka, az éneklő csalóány, Szécsény valódi büszkesége.

Ezért rendezünk gyűjtést nyugvó helye rendbehozatalára, hogy habár elkésve, méltó emlék jelölje a vadvirágos sirt. Remélem, felhívásunk nem lesz pusztába kiáltott szó!

H I R E K.

A fülkagyló szerepe. A fülkagyló (külső fül) a mint tudjuk hallócső gyanánt szerepel, mely felfogja s a dobhártyához vezeti a hanghullámokat. — Ujabb kutatások szerint azonban ezenfelül még a hallójárat zárókészülék gyanánt is működik különösen

azon állatoknál, amelyek úsznak és a vízbe merülnek, avagy amelyek a földben ásnak. Célja ezeknél az, hogy a víz és föld vagy homok behatolását a fülbe megakadályozza. De a téli álmot alvó állatok fülkagylója is bezárul télen, hogy a zörejeket ne hallják. A kísérletkép víz alá merített patkány, egérnél a fülkagyló belső része és a hallójárat teljesen száraz maradt. — Az ember fülkagylójának szerkezete és a ma már elsatnyult izmai is arra engednek következtetni, hogy az ősnél szintén megvolt a tehetség a fül elzárására.

Tanítói választás. A helybeli róm. katk. iskolaszék folyó lő 14-én Kőrmöczy János helyettes tanítót egyhangulag tanítóvá választotta.

Tűz. Büchler József dolányi bérgazdáságán vasárnap este 7 órakor kigyulladt egy hűkköny kazal s leégett. A tűz oka minden valószínűség szerint gyújtogatás. A kár 1000 korona.

Az artézi kut furásának ügye ismét egy lépéssel haladt előre. Ugyanis a városi előjáróság megkeresésére a magy. kir. országos vízellátási igazgatóságnak közegészségügyi mérnöki osztálya a kutfurási művelethez szükséges uthaigazitások megküldése mellett azon szakvéleményt adta, hogy megfelelő mély furás útján felszökő vizet kapunk. A furás mélységét 350 méterre s költsége 3¹/₂ hüvelykes (82 m/m.) belső átmérőjű kovacsolt vas csövekkel hellelve 14000 koronára van előirányozva. Az árlejtési felhívás egyidejű kibocsátása mellett az előjáróság azon buzgálkodik, hogy a már itt járt szakértő kutfuró vállalkozó által alkalmasnak megjelölt Erzsébet sétány mellélti térségen a furási munkálatok a jövő év elején megkezdhetők legyenek.

Régi pénzlelet. A rárosmulyadi vasasfürdő átalakítási munkálatainál a kut mélyítése közben a kut fenekétől mintegy négy méter mélységben tizenharmadik századbeli pénzdarabokat találtak II. József császár idejéből. Ezen lelet is bizonyítja, hogy a rárosmulyadi vasasfürdő kitűnő gyógyhatását már századokkal azelőtt ismerte a környékbeli lakosság.

A karamból. A karamból igen sok nemét ismerjük eddig. Fontosabbak: a vasuti, villamos-vasuti, automobil és billiárd karamból.

Ez alkalommal egy újfajta karambólról számolunk be. Az úgynevezett „tűzoltó-asztalos” karambólról. Ha van akit érdekel és akad, aki e játékot is megakarja tanulni; — ide írjuk főbb szabályait. — Első és legfontosabb egy sötét utca kiválasztása. Ez igen könnyű feladat, mert Szécsényben világos utca nincsen. Legfeljebb a sötét, sötétebb és legsötétebb utcák közül a legeslegsötétebb utca kiválasztása adhat némi gondot.

— Szükséges, hogy a vidéken tűz legyen.

— Még szükségesebb, hogy a tűzoltó a tüzet kürtszóval jelezze.

— Legszükségesebb pedig az, hogy a tűzoltó odaadással teljesítse kötelességét s minél előbb adja meg a tűzjelet minden célra előre kijelölt helyen. Amire csak úgy képes, ha a legsötétebb utcán is rohanva igyekszik átjutni.

A mi tűzoltóinkban mindezen jó tulajdonságok megvannak. Már rohan is a legeslegsötétebb „Kökút” utcán keresztül.

— Nélkülözhetetlen, hogy a legeslegsötétebb utcán át szintén rohanjon egy asztalos a rohanó tűzoltóval szemben.

A túlvilági sötétségben a két rohanó ember egymást nem látja s megvan a tűzoltó-asztalos karamból.

Kötelem hiszem, hogy ezen új játék megtanulására sokan vállalkoznának. Mert köz-

tisztelőnek örvendő asztalos mesterünk Győri András és Brusznai József városi tűzoltó oly erővel öltöztek össze, hogy mind a ketten hanyatt estek. Győri András a derekát rándította meg alaposan s a fejét ütötte be egy kövön. Brusznai József pedig úgy megütötte a szemét hogy netekig bekötött szemmel lesheti hogy nem fenyegeti-e újból tűzvész városunkat.

Pótlék. Annyira napirenden van úgy fővárosi, mint vidéki, napi és heti újság-lapokban az újdonságok rovatának hirdetésekkel, hirdetések figyelembe ajánlásával való élénkítése, sőt olykor komoly politikai cikkek vagy érdekesítő novellák szövegébe ékelte ilyenén reklám-kurjongatásokkal való tarkítása: „Schicht-szappan a szarvassal, jó gazdasszony él azzal” Vagy „Petroleum, sós borszesz minden háznál szükséges” Avagy: „Rizike meg szarvasgomba Felkán nő, nem a Bakonyba” stb. hogy a „Szécsényi Hírlap” a kortól való elmaradásnak tekintti, hogy tapasztaltabb kollégáinak példáját követni eddig elmulasztotta. Igyekszik ezennel jóvá tenni hibáját hogy törekvése annál tetszetősebb legyen, először is (találatszó: is! Szerk.) édességekkel kedveskedik, ismertetvén a „Cukorkaipari értesítő” negyedéves folyóiratot, i.e.n csak azért, mivel nemzetgazdaságilag megtanít, hogy „A nagy és intelligens fogyasztó közönségnek módjában áll még a vámsorompók felállítására elűti hatalmas cselekedettel gátat vetni az osztrák cukor térhódításának s minden vonalon populárisá tenni, hogy „csak magyar cukorkát kérjen és vásároljon mindenki”. Nem csak azért továbbá, mivel érzékeny novellában mutatja ki, (nehezen Zöldi Márton írta vagy Hevesi József Szerk.) hogy az éjjeli dözsölés után „észbontó pongyolában” ébredő divának egy dohoz „csokoládé dragée” kedvesebb „menyasszonyi ajándék” volt, mert azt az ágya elé térdeplő „hatalmas gyönyörű szál férfi”, az ő „eszményképe”, kézcsók és könnyek ontása közt nyújtotta át, mintsem a keleti gyöngyökkel kirakott értékes dobozban érkezett drága brilláns ékszer, melyet — ugymond — „a báró . . . a nyomorult vén kéjenc” küldött az ő „becsülete vérdíjáért”, s melyet (t. i. a dobozt nem a bárót) nyomban a földhöz is vágott, mert ő „nem eladó” s eljegyződött az ő „imádott szegény, szenvedő Jánosával”. Nemcsak ezek ragadták meg figyelmünket, hanem főleg a szép-íródalmi részt befejező az a vers, melynek kezdő sora a címe is és melynek esperantós eszmemenete új világnézetet van hivatva teremteni s így szól:

Mi édesebb a szerelemnél?

A haragos nő bűvös ajka

A kéjes érzet, mit eszem vél,

Bódító hamvban látszik rajta.

Tilos találka, röpke perce

Sóhajtott forró ölelésben,

Midőn a kéjek lángja sercen

Lelket hódító bűnös éjben.

Az dehogy édes, semmitem édes,

A nagy világnak nyíltan mondom

Százsorta jobb a szerelemnél

Egy nagy doboz „Hunnia bonbon.”

Thyü . . . igaz a', e végsor nélkül talán kimaradt volna a verbum regens: Kiadja az értesítőt a „Hunnia” cukorkagyár. Újpest, Vasút-útca 43. Telefon: 105—43. (Látszik a gyakorlatlanság. Szerk.)

861—909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a Bgyarmati kir. törvényszék 1909 évi 8834 sz. végzése következtében dr. Kertész Arnold ügyvéd által képviselt Bárany István javára 221 K. s jár erejéig 1909 évi szept. hó 14-én foganatolított biztosítási végrehajtás útján felül és lefoglalt és 626 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: 1 hidas, butorok, ágy és ruhaneműek, 2 ló-szerszám, 1 pár csizma, üres üvegek és 1 üres hordó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járás-bíróság 1909-ik évi V. 490/3 számú végzése folytán 221 kor. tőkekövelés ennek 1909 év szept. hó 6 napjától járó 6% kamatai eddig összesen 89 kor. 60 fillérben bírólal már megállapított és árverés kitűzés 2 k. 60 fill. költségek erejéig Szécsényben ujjáros utca 389 a sz. házban leendő eszközölésére 1909 évi november hó 26-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik,

Kelt Szécsény, 1909. évi nov. hó 12-ik
Nagy, kir. bír. végrehajtó.

3818 909. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szőke Jenő által képviselt Bódi János végrehajlatónak Kovács János végrehajtást szenvedő elleni 262 K. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. bíróság területén levő a szakali 234 sz. tkvben A I 2 sor. 261/262 hrsz. ház udvar és kertnek B 12-a. Kovács János nevén álló részére 50 K. és 235 sz. tkvi. A I 3-7. 9. sorsz. ingatlanoknak s legelő illetőségnek B II. a Kovács János nevén álló részére 840 K.-ban ezenmel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1909 évi november hó 30 napján d. e. 10 órakor Nőgrádszalkai község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ rész összegén alól eladatni nem fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számítandó és az 1881. november 1-én kelt 3333 I. M. rendelet 8§-ában megjelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek a bíróságnál való elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szécsényben, 1909. évi aug. 4-án.

Ssenyh, kir. jbiró.

Legjobb elővíg bevásárlási forrás!

ULIP ISTVÁN

virágterme Losoncon,

Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

Iszacs munkáit kittuntetve állami arany-éremmel és díjlevelel.

Nagy választék mikoszorok- és szalagokban.

Vidaki megrendeléseket pontosan eszkozik.

Tisztelettel

ULIP ISTVÁN

virágterem specialista, Losoncon

Hirdetések
jutánosan
közöltetnek
a hírlapban.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy Szécsényben (Özv. Schlesinger Gáborné házában.)

úri- és női-divatáruházamat

folyó hó 22-én megnyitom.

A nagybecsü vásárló közönség szives párfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Lichtner Ernő.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piacotéren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállittatnak. ☼ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

GLATTSTEIN ADOLF

**könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.**

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagyválaszték helyi és más képeslevelezőlapokban.

Nagyraktár:

rodai-papir, levélpapir valamint dobozpapírokban.